

Referat fra møte 26. november 2020

Til stede: Baard-Christian Schem (Helse Vest), Clara Beate Gram Gjesdal (Helse Bergen), Anne Lise Kvalevaag (Helse Fonna), Per Bakke (UiB), Petter Lave Thornam (Haraldsplass Diakonale Sykehus), Svein Skeie (Helse Stavanger), Marit Eva Solheim (Helse Førde), Merete Vadla Madland (UiS), Merete Hauge (brukerrepresentant) Ole Johan Borge (Forskningsrådet), Gro Anita Fønnes Flaten (HVL)

Møteleder: Baard-Christian Schem

Inviterte: Kåre Birkeland (sak 29), Susan Johnsen, Kenneth Austrått og Lena Forgaard (sak 33)

Frafall: Dag Rune Olsen (UiB), Bente Wold (UiB), Berit Rokne (HVL), Haldis Johanne Økland Lier (Helse Fonna)

Sekretariat: Renate Grüner, Sølvi Lurfald og Mariana Qamile Rød

SAK 28/2020 **GODKJENNING AV SAKSLISTE OG REFERAT**
Innkalling og referat godkjent uten kommentarer.

SAK 29/2020 **TILDELING AV SØKBARE FORSKNINGSMIDLER 2021**

Hovedkomiteens leder, professor Kåre Birkeland innledet.

Det ble i år innlevert 276 søknader. Antall søknader holder seg stabilt, med 10 færre søknader sammenlignet med i fjor. Det kom kun én søknad om klinisk forskerstipend, og hele 18 om korttidsprosjekter. Det var i år svært få formelle feil, kun i 2,5 % av søknadene.

Det er stor bredde i søknadenes faglige forankring. Størst er kreft, hjerne- og nervesystem og mental helse. 140 søknader inkluderer internasjonalt samarbeid, og 80 % av søknadene har inkorporert brukerrepresentasjon.

Av de 276 søknadene som kom inn, er 54 innvilget mens 6 står på venteliste. Rundt 1 av 5, 20 %, av årets søknader er dermed innvilget. Dette er en relativt stabil innvilgelsesrate, men noe synkende. Det er også relativt lik tilslagsprosent hos de to store helseforetakene i regionen, Helse Bergen og Helse Stavanger.

Helseregistre er i økende grad en del av prosjektene i søknadene. Det er også god kjønnsbalanse blant søkerne.

Medisin dominerer blant de innstilte stipendiatene, men det er bred faglig bakgrunn hos søkerne (medisin, mat.nat., helsefag). Årsaken til dette er at flere medisinske søkere har blitt vurdert til å være mer kliniske.

Det er en økende trend at store miljøer blir større og bedre. Sterke miljøer som stadig blir bedre kan gjøre det vanskelig for mindre miljøer å komme frem.

Oppfølgingspunkter:

- Muligheten for større komitéer. Arbeidsmengden per komité er på smertegrensen.
- Profesjonell koding versus egenklassifisering av søknader.
- Jobbe med profilering av kliniske forskerstipend og retningslinjer for korttidsstipend.

Vedtak: Samarbeidsorganet vedtar tildeling av søkbare forskningsmidler for 2021.

SAK 30/2020 TILDELING AV STRATEGISKE FORSKNINGSMIDLER 2021

Det er ingen nye elementer å melde om i år tilknyttet tildeling av strategiske forskningsmidler, med unntak av at Helse Vest skal delfinansiere tre nettverk tildelt gjennom Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning i spesialisthelsetjenesten (NSG).

Vedtak: Samarbeidsorganet vedtar tildeling av strategiske forskningsmidler for 2021.

SAK 31/2020 STIPENDSATSER 2022-2024

Med utgangspunkt i Statsbudsjettets prisstigning de siste årene, foreslås en årlig vekst i stipendsatsen på 2,9 % (gjennomsnitt av siste tre års prisstigning). Sekretariatet fremla hvordan dette vil se ut de kommende tre årene:

Type stipend	Sats 2022	Sats 2023	Sats 2024
Doktorgradsstipend	993 000 kr	1 022 000	1 052 000
Postdoktorstipend	1 166 000	1 200 000	1 235 000

Vedtak: Samarbeidsorganet vedtar foreslått innstilling til stipendsatser 2022 – 2024.

SAK 32/2020 PLASSERING AV VERTSKAP FOR EKSTERNE FORSKNINGSMIDLER

Forskningsdirektør i Helse Vest RHF Renate Gruner presenterte vertskapsavtalen som er inngått mellom Helse Bergen og Universitetet i Bergen. Avtalen er et oppdrag fra henholdsvis KD og HOD gjennom universitetenes tildelingsbrev og de regionale helseforetakenes oppdragsdokument i 2018 om utarbeiding av felles avtaler som avklarer vertskapsrollen i eksternt finansierte prosjektet. Den inngåtte avtalen er signert av institusjonene Helse Bergen og Universitetet i Bergen ved henholdsvis rektor og administrerende direktør og gjør det mulig å ivareta breddeuniversitetet samtidig som Det medisinske fakultetet naturlig nok er tettest integrert med foretaket gjennom flest delte stillinger mm. Målet med avtalen er å øke felles forskningsvirksomhet og ressurstilgang på forskningsmidler. Avtalen regulerer hele forskningsprosessen fra planlegging av søknader til prosjektslutt. Prosjektleders hovedarbeidsgiver ligger til grunn for hvor prosjektet plasseres, med noen unntak. Særlig omfattende prosjekter behandles særskilt. Avtalen har en varighet på tre år.

Oppfølgingspunkter: Den signerte avtalen er vedlagt sakspapirene og kan om nødvendig danne grunnlag for tilsvarende avtaler i regionen.

SAK 33/2020 **FORSKNINGS- OG INNOVASJONSSTRATEGI – FOKUS PÅ INNOVASJON**

Inviterte fra tre av samarbeidsorganets medlemsinstitusjoner presenterte hvordan de arbeider med innovasjon: Susan Johnsen fra Universitetet i Bergen, Kenneth Austrått fra Helse Stavanger og Lena Forgaard fra Helse Vest. Medlemmene hadde mulighet for å stille spørsmål etter hver presentasjon, og presentasjonene blir sendt til medlemmene av samarbeidsorganet.

Oppfølgingspunkt: Det er rom for å samhandle bedre regionalt. Det foregår flere gode tiltak rundt på de forskjellige institusjonene, og disse kan være utgangspunkt for samhandling. Det må satses på infrastruktur, Helse Vest IKT kan og bør ha en større rolle her i fremtiden.

Regionalt innovasjonssenter? Dette finnes i Danmark og fungerer godt. God innovasjon i regionen har vært tett på virksomhetene, vi bør være nær der idéene er, men vi må ha en tydelig struktur og stimulere virksomhetene til å få dette til.

Samarbeidsorganet tar med seg innspillene i det videre arbeidet i oppfølgingen av forsknings- og innovasjonsstrategien.

SAK 34/2020 **STATUS FOR ARBEIDSGRUPPER/HANDLINGSPLANER**

- Handlingsplan for deling av forskningsdata
 - Saken utsettes til neste møte.
- Samarbeid om studentoppgaver
 - Arbeidsgruppe 1 som ser på samordning av nettsider har hatt to korte digitale møter og har hatt innledende diskusjoner om hva som er dagens utfordringer. De har diskutert hvem som er målgruppe for en nettside og hva som skal være formålet med siden samt aktuelle overskrifter. De har begynt på en visualisering av mulig prosess for innfasing av studenter som ønsker å benytte data/tema fra foretakene i sine oppgaver samt hvordan informasjonsflyt mellom nettsidene i regionen bør/kan være.
 - Arbeidsgruppe 2 som fokuserer på samarbeid om gjennomføring av masteroppgaver har hatt ett møte, hvor mandatets punkter er blitt gjennomgått og diskutert. Institusjonene har sendt over det de har av avtalemaler, og arbeidsgruppen har diskutert hvilke punkter en felles mal skal inneholde, blant annet veiledning, akkreditering og rettigheter.

SAK 35/2020 ORIENTERINGSSAKER

1. NorTrials

Forskningsdirektør i Helse Bergen Renate Grüner orienterte.

Konseptet ble annonsert gjennom statsbudsjettet for 2021. Regjeringen ønsker å forsterke innsatsen for kliniske studier i Norge. Det har vært en trend over de siste 10 årene at det er færre kliniske studier med færre pasienter enn ønsket. Regjeringen går inn med 30 millioner for å etablere NorTrials, som skal være et partnerskap mellom offentlige institusjoner og næringslivet. Det er tenkt at det skal etableres NorTrials sentre, men struktur for dette er ikke på plass på nåværende tidspunkt, og det er uklart om sentrene blir organisert tematisk eller geografisk. Dette er en spennende satsing med nye midler, med aktivitet som skal styrke opp om allerede eksisterende strukturer. Dette vil gi en økt satsing på kliniske studier som vi må prøve å utnytte best mulig. Det er viktig at vi deltar i diskusjonen om hvordan dette skal organiseres i praksis, og at vi følger med på utviklingen i månedene fremover. HOD jobber med handlingsplan for kliniske studier som snart kommer ut, NorTrials vil bli ytterligere beskrevet her.

SAK 36/2020 EVENTUELT

1. Hvordan har koronasituasjonen påvirket stipendiaters progresjon? Noen er mer affisert enn andre, og må muligens skyve vekk forskningsarbeid en periode. Dette kan bli en mer omfattende situasjon på et senere tidspunkt, og bør kartlegges nå. KKF har tidligere gjennomført en slik kartlegging, og samarbeidsorganet ba om at dette gjentas.
2. Orientering fra Forskningsrådet om FKB (Forskningsssentre for klinisk behandling) og Pilot-Helse. Utlysningen til FKB er publisert, frist for obligatorisk skisse er 6. januar. Frist for hovedsøknad er 12. mai. Pilot-Helse er en ny satsing (oppfølging av Helsenæringsmeldingen) som gir virksomheter i offentlig sektor og bedrifter mulighet for å sammen etablere et koordinert, behovsdrevet innovasjonsløp. Satsingen skal bidra til samarbeid mellom det offentlige og private, og gi risikoavlastning for deltagerne i en slik prosjektutvikling. Lyses snart ut, løpende søknad om forprosjekt frem til 5. mai. Hovedsøknad har frist 15. september, og det vil etter hvert bli avholdt webinar og workshops.
3. Brukerrepresentant Merete Hauge tok opp ønske om å utvide brukermedvirkning til også å omfatte et initiativ om brukeridentifisert forskning. Det innebærer at brukerorganisasjonene blir delaktige i å identifisere kunnskapshull og å være med i utvelgelse av prosjekt som vil ha stor nytteverdi for brukerne. Brukerrepresentant mener brukerorganisasjonene bør bli konsultert om dette i forkant av utlysning for neste år.
4. Brukerrepresentant ønsket en kort gjennomgang av hvordan følgende mål og tiltak følges opp i vurderingen av søknader om forskningsmidler; «forskning og innovasjon i Helse Vest skal være av høy kvalitet og til nytte for pasienten og tjenesten. Tiltak - Fordele forskningsmidlene ut fra vurderingskriteriene vitenskapelig kvalitet og nytte for pasienten og tjenesten. Nytttevurderingen skal likestilles med kvalitetsvurderingen i vurderinger av søknader om forskningsmidler».